Лист італійського рабина Генріху VIII: не розлучайтеся з дружиною

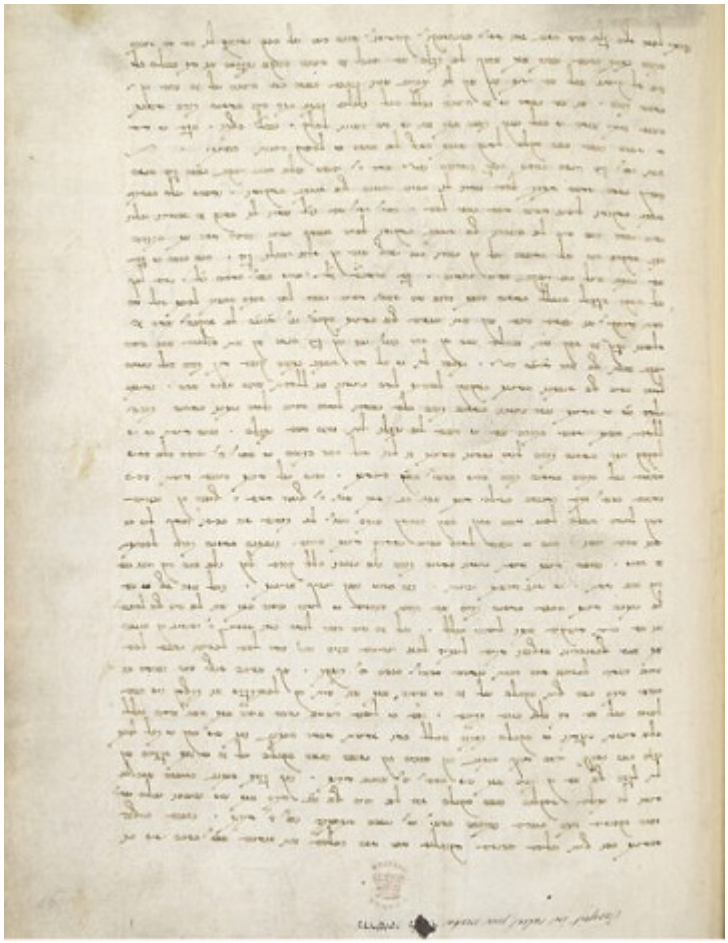
Генрих VIII

Гучне розлучення англійського монарха з Катериною Арагонською призвело до глобальних наслідків в 1534 році — розриву з Римом й створенню незалежної Англіканської церкви. Утім, рабин, який застерігав Генріха VIII від цього кроку, керувався не політичними, а виключно галахічними міркуваннями.

Лист цього рабина, якого звали Яків Рафаель з Модени, представлено серед інших старовинних єврейських рукописів на виставці, що відкрилася днями в Британській бібліотеці, — повідомляє The Times of Israel.

Але спершу — до історії питання. У 1509 році Генріх VIII вступив у свій перший шлюб — з донькою іспанського монарха Катериною Арагонською, яка дуже недовго була одружена з братом Генріха — Артуром, який рано пішов із життя. Вона швидко стала головною радницею Генріха й найбільш довіреною особою, але, на жаль, за роки подружнього життя так і не подарувала королю спадкоємця чоловічої статі. Деякі вагітності Катерини були невдалими, одна закінчилася народженням дочки, а єдиний син прожив трохи більш ніж місяць.

У підсумку, в 1525 році король вирішив розлучитися з дружиною, чому сприяло й захоплення фрейліною Анною Болейн. Як відомо, католицька церква не визнає розлучень, тому, зневірившись знайти біблійні підстави, за якими його шлюб із бездітною Катериною Арагонською можна анулювати, монарх звернувся до єврейських релігійних авторитетів.

Письмо Яакова Рафаэля Генриху VIII. Фото: British Library Board

Портрет Екатерины Арагонской, около 1525 г.

Потенційна лазівка була знайдена в Біблії, де в Книзі Левіт міститься заборона вступати у зв'язок із вдовою брата. Свого часу Папа Римський дав Генріху VIII особливий дозвіл одружитися на Катерині, але зараз королю було потрібно інше рішення, і він вирішив спробувати щастя у євреїв. Зробити це було непросто, оскільки ще у 1290 році декрет Едуарда I приписав усім євреям покинути межі Британських островів.

Належного рабина знайшли в італійській Модені. Однак вердикт Рафаеля засмутив винахідливого короля. Рабин писав, що оскільки Артур помер, не залишивши спадкоємців, то Генріх мав право взяти в дружини Катерину й навіть був зобов'язаний це зробити. Рав покликався при цьому на вірш із Второзаконня, який зобов'язує чоловіка одружитися на дружині померлого брата.

А втім, після тривалого судового процесу в 1533 році шлюб Генріха VIII і Катерини все-таки був розірваний і анульований архієпископом Кентерберійським. Через рік англійський парламент прийняв Акт про супрематію, який оголосив короля верховним головою англіканської церкви і призвів до остаточного розриву з Римом.

Борис Вайнер